

33 éve vásárol az SZEGSZÁRDYböröndös és bördisművesnél, Kárász u. 3

uriközönség alatt. Nemzeti Takarékoság tagja

őle. De mindegyik egyforma rekedten beszél, illetve mekeg.

Igy fest a magyar-orosz ház belülről. Legáltalában is az, amelyet Ozorelban láttam. Kívülről gyalulatlan fa — módosabb ruszin tulajdonos esetében a falak kiáltóan kékre vagy vörösre van mázolja — s közvetlenül a fal mellé van berakva a tüzelésre fölragasztott fémennyiség. Emiatt aztán úgy néz ki madártávlatból egy-egy ilyen ruszin házikó, mint egy nagyobb szerű farakás, amelyet — hogy el ne lopják — tető alá raktak. Ez a tető télen-nyáron állandóan füstöl. Ugy hat, mintha égne a ház. Pedig csak benn, a kis házak belsejében izzik, hunyorog, füstöl a parázs...

A jazz, a jódli és a népdal

Folklorisztikus terepszemlém során egy tiszta magyar lakta községben tánciskolai bálba csöppentem. Ezen a magyar bálon, ott a jóisten háta mögött eldugott feluban jazz-zenekar működött közre a jókedv érdekében. Hiába: jazzt mindenütt találás, amióta az első néger eljött Európába kulturát tanulni. Királymezőn viszont (ez a falu 90 százalékban német) vasárnap reggel összeülnek a falu daloskedvű legényei Reizenbüchler bátyám vendéglőjében és... jódliznak:

Holliári, holliári, hollariti, hollariti, hollaritió...

Igy zeng a dal. Rendkívül értelmes nótá. Sokat lehet belőle tanulni.

A ruszin testvérek egyik fészében: Bruszturán pedig egy kocsmaszal körül láttam gyülekezni a szakállas néptestvéreket. Az asztalon egy deszka feküdt, amelyen két szál drót volt kifeszítve. A deszkát és a drótokat időnként melán ütögette egy öreg ruszin s. közben mindnyájan nem hangosan, de annál nagyobb vehemenciával vitatkoztak. Monoton hangon veszekedtek egész délután, de nem tudtak megegyezésre jutni. Később kitünt: tévhit az, hogy nézeteltérés volt közöttük.

Citerakiséret mellett énekeltek, Ruszin népdalokat.

B é l y e g g y ü j t ő k

figyelmébe!
Bélyegkereskedés,
Fogadalmi templommal szemben. Iskola utca 29.

logó, szelíd világa olyan, hogy nem halványít fényét, amelyet magukkal hoztak...

Igy mesélt Evangélinea nővér s a gyermekek izgalommal lesték minden szavát. Aztán áttért egy régi-régi karácsonyi történetre és így folytatta:

— Réges-régen, kétezer esztendővel ezelőtt volt az első angyali riadó. Hatalmas üstökös csillag jelent meg az égbolton és az angyalok riadót fújtak. Leszálltak a földre s ime, egy mezőn szeliden alvó, egyszerű pásztoremberket találtak. Így szóltak hozzájuk az angyali riadó szavával: „Nagy örömet hirdetünk néktek! Betlehemben, egyszerű kis jászolban fekszik az, aki ma megszületett. Menjete és köszöntsétek, mert ő lesz a világ megváltója, a szeretet és a Béke...” És továbbrepültek s napkeletről jövő, bölcs embereket találtak. Nekik is elmondták az angyali riadó szavát és így énekeltek: „Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarató embereknek!”

Evangélinea nővér elhallgatott, mert fölharangot ismét az a rémületes, sikoltó hang, amely úgy hangzott, mintha a város kiáltana föl álomban. A gyermekek is tudták, mit jelent ez, de egyikük sem mozdult, hanem halkan kérlelni kezdtek:

— Meséld még, kedves nővér, meséld a kis angyalokról, akik karácsonyfát hoznak nekünk karácsony este!

És Evangélinea nővér mesélt. Mesélt az angyalokról, akik minden gyermeknek kiválasztják a karácsonyfát. Talán kiválasztották már akkor, amikor ott feküdtek a drótkadályok mögött és égrenéző, kihúnyó szemük a szikla tövében éppen maradt kis fényfácskát látta meg utóljára a földön... „Jó lesz a kislá-

A koporsó

Emlék ez is, továbbadom, bár éppannyira nincs jelentősége, mint ahogyan nincs egyetlen emléknem sem. Taracközön egy alkalommal fölugrottam egy kocsi, amely elég gyors galoppban haladt az állomás felé vezető országúton. Hat darab hallgatag ruszin ült a kocsitetején, szótlan bólintással egyeztek bele, hogy egy taggal megszapordott az utaslétszám.

A kocsi a lovak közé csapott s a kocsit még nagyobb zörgéssel, még erősebb vágatással nyargalt számomra ismeretlen célja felé. S egyszer csak, ahogy körülnéztem a mellettem ülőkön és a kocsi belsejében... úgy ugrottam le, mint ha sohasem tartózkodtam volna ezen a szekéren. Egy koporsón ültem ugyanis. Az egész szekér, úgy, ahogy volt, azzal a lélekszakadt vágatással együtt és a hallgatag ruszinokkal a tetején: halottasmenet volt. Elköltözött halandót vittek ki a temetőbe. Ez a koporsó és ez a vágatás együtt nagyon ijesztő volt. Mert az ember nagyon ijedős és nagyon szereti az életet akkor, amikor közelében van a halál.

A mozdony és a fatönk

Kárpátjának is van olyan kisvasutja, mint Szeged tanyavilágának. Az is döcögős, de nem ilyen kehes: jobb a tüdeje a hegyi levegő miatt. TEV-nek, Taracvölgyi Erdei Vasutnak hívják. Történetének van egy szomorú epizódja. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a vasut sínparájára a hegyről egy fatönk gurult. A robozó szerelvény mozdonya nem tudott megbirkózni a hatalmas tönnyel, egyszerűen kitért előle és belefutott a sínnek mellett zuhogó Tarac folyóba. Háromszor fordult meg a lötlésen, amíg a vízbe ért és — csodával határos! — sem a fütőnek, sem a mozdonyvezetőnek nem történt semmi baja. Ellenben meghalt egy Alföldről fölszármazott magyar famunkás, aki véletlenül a fatönk útjába került.

Ilyen a magyar szerencséje...

Kalmár-Marón Ferenc

nagy kereslet folytán bélyegkészletem erősen csökken, ezért keresek sürgősen gyűjteményeket és tömegbélyeget, melyért magas árakat fizetek:

nyomnak... — gondolta az angyal s amikor fölért Isten országába, első dolga volt, hogy a tejútról apró csillagot s az üstököstől fényes csillagszórót szerezzen be a kis karácsonyfára csillagszórót szerezzen be a kis karácsonyfára...

Evangélinea nővér addig mesélt, amíg kigyulladt a villanyvilágítás és a gyermekek fegyelmezett megszokással sorakoztak az óvóhely ajtajában. A Paternoster-lift most már villanyerővel szállította föl a kicsinyeket a magasba, vissza a játszóteremmé kinevezett nappali szobába.

Evangélinea nővér magukra hagyta a kicsinyeket s átment a nagy ebédlőterembe, ahol szikrázó, ünnepi ruhájában ott állt a hatalmas karácsonyfa. Fehérruhás irtalmasnővérek sűrűlödtek körülötte, egyik ezüst angyalhajat szórt az ágakra, a másik csillagszórót rögzített egy-egy ághegyre.

— Meggyújthatjátok a gyertyákat és a csillagszórókat! — mondta Evangélinea nővér csöndes hangján, de határozottan. Kipirult arcát, lázas fényben égő szemét megvilágította a kéksugarú légvédelmi lámpa.

— Bátisan világosságot gyújthatok most már, — folytatta s mint hárfaszóló, úgy muzsikált a hangja, — ma éjszaka nem lesz több légitámadás! Karácsony éjszakája van, megszületett a megváltó Szeretet...

Odakünn, a hideg, téli éjszakában megkopdultak a harangok. Messzehangzó, érces szavuk éjfél felé misére hívták össze az embereket...

A karácsonyfán föllobbantak a szelíd gyertyalángok és magas, vékonyka gyermekhangok énekeltek: „Dicsőség mennyben az Istennek és békesség a földön a jóakarató embereknek!”

Épül a tápéi templom

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szegedi fiókja lehetővé tette az árpádkori műemlék restaurálásának folytatását

Egy évvel ezelőtt a főszolgabíróóság lezárta az ősrégi tápéi templomot, mert a falak dűledezni kezdtek és a ritka műemlék már-már életveszedelemmel fenyegetett. Azóta nehéz problémája a kegyúr városnak az Árpád-korból való templom ügye, amelynek különösen a tornya az, amely ritka műemléket és különösen az Alföldön ősmagyar értéket jelent és amelyet a Műemlékek Országos Bizottsága ellenőrzés és fölügyelet alá helyezett. Ez a torony az ősi magyar múltat hirdeti a „maradandóság falujában” és egyben hitvallást is hirdet a Tisza partján. A városnak, mint kegyúrának vállalnia kellett a gyökeres restaurálás feladatát, amelynek költségét a mérnöki hivatal először 8000 pengőben jelölte meg. Később kiderült, hogy nagyjából munkára van szükség, amely egyrészt tekintettel van a Műemlékek Országos Bizottságának műtörténeti előírásaira, de ugyancsak akkor ki is kell bővíteni a templomot, mert ma már mintegy 1200 hívő lelki gondozására kell gondolni. Így az összes költségeket 30.000 pengőben jelölték meg, sőt — ha minden szempontnak eleget akarnak tenni — ez az összeg 45.000 pengőre emelkedik.

A város 25.000 pengőt vállalt magára, amelynek fedezetét azzal jelölte meg, hogy lekötötte a restaurálás költségeire a tápéi földek bérjövendelmét. A tápéi egyházközségnek ezenfölül külön 5000 pengő áll rendelkezésére. A munka az ősszel megkezdődött, most azonban nehézségek tornyosultak a restaurálás folytatása elé, mert — bár a város kijelölte a fedezetet —, a mai viszonyok között a pénztárban nem állott rendelkezésre a szükséges összeg. Pálffy polgármester, aki eddig is szíven viselte a kegyúr város köteleességeit, a város régi hű bankárjához fordult: a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szegedi fiókjához, amely intézet annyi éven át mindig a város érdekeit tartotta szem előtt és az elmúlt évek során annyiszor állott a város rendelkezésére nagyjösszegű kölcsönökkel. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank most sem volt tekintettel arra, hogy ma milyen nehézségek tornyosulnak a pénzügyi piac elé, csak a nemes céllal tartotta szem előtt és a legrövidebb idő alatt azonnal folyósította a tápéi templom restaurálásához szükséges 13.000 pengőt. A kölcsön folyósításának feltételeit is a célnak megfelelően a legelőzékenyebben, ugyanúgy „békebeli” kondíciókkal állapította meg. Az intézet ezzel nemcsak lehetővé tette a műemlék restaurálásának további munkáját, de ismét jelentős szolgálatot tett a városnak. Ezzel akadálytalanul folytatódhat az ősi tápéi templom átépítése; tavasszal, vagy legkésőbb a nyáron ismét átadhatják hirdető rendeltetésének a megújult épületet, amely nemcsak egyik legérdekesebb épülete lesz a „maradandóság világának”, de amely ismét hirdetni fogja a magyar múltat Szeged határában.

BUTOR legolcsóbban
Lakberendező
Szövetkezettől
I P A R C S A R N O K.
Horváth Mihály-u. 5.